

NÓGRÁD MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT
KÖZGYŰLÉSÉNEK ELNÖKE

.....sz. napirend

11-62 /2010. ikt .sz.

Az előterjesztés törvényes:

dr. Barta László

B E S Z Á M O L Ó

Nógrád Megye Önkormányzata likviditási helyzetéről
(I.-IV. hó)

Készült: a Nógrád Megyei Önkormányzat Közgyűlésének május 27-ei ülésére
Előkészítette: Bácskai Katalin

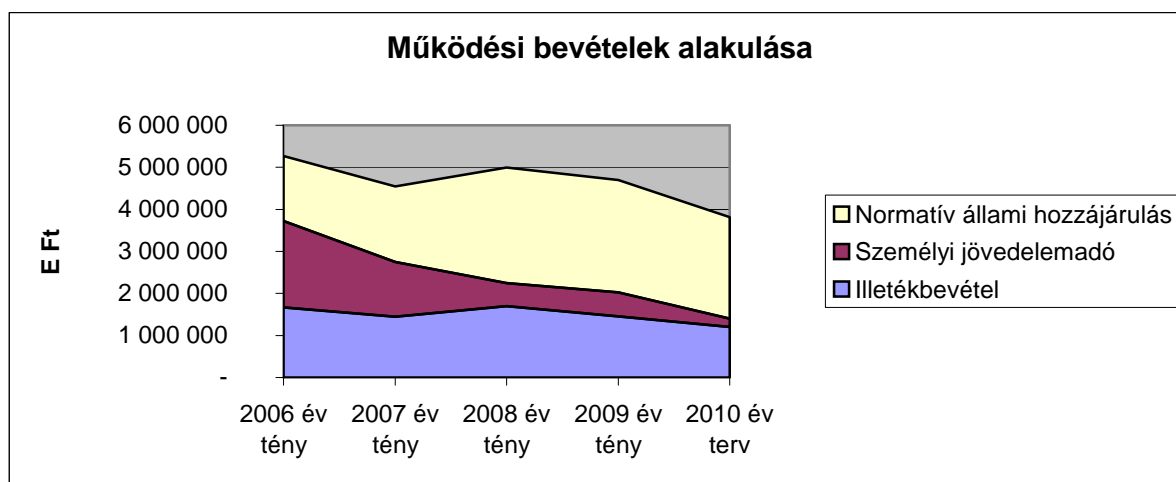
Tisztelt Közgyűlés!

A 2010. évi költségvetés végrehajtásáról szóló 3/2010. (I.28.) Kgy. határozat 4.a) pontjában utasítást kaptam arra, hogy az önkormányzat likviditási helyzetéről szükség szerint, első alkalommal az I-IV. havi tény adatok ismeretében tájékoztatást készítsék. Ennek a kötelezettségemnek az alábbiak szerint teszek eleget.

Annak érdekében, hogy az ez évben kialakult pénzügyi helyzetet tisztábban lássuk, szükséges az utóbbi évek önkormányzati szintű forrásainak és a működés költségeinek alakulásáról is szólni. Az elemzés a 2006-2010-es időszakra terjed ki. Az összesített adatokban értelemszerűen jelentkezik a tárgyidőszakban realizálódott un. szerkezeti változások hatása, pl. 2007-ben a Mikszáth Kálmán Gimnázium, Postaforgalmi Szakközépiskola és Kollégium, Rajeczky Benjamin Művészeti Iskola átvétele, 2008-tól a „Baglyaskő” Idősek Otthona működtetése.

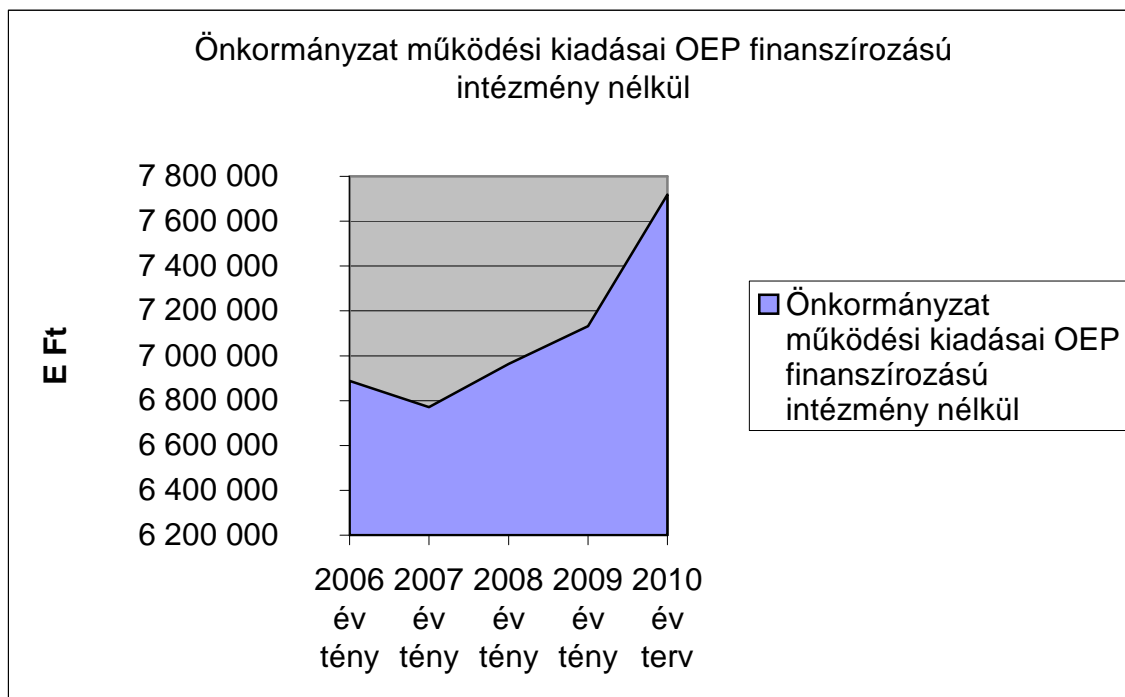
Az alábbi táblázat, valamint grafikon tartalmazza az önkormányzat főbb működési forrásainak alakulását.

E Ft					
Megnevezés	2006 év tény	2007 év tény	2008 év tény	2009 év tény	2010 év terv
Illetékbevételek	1 670 053	1 449 134	1 698 200	1 456 745	1 200 000
Személyi jövedelemadó	2 055 321	1 300 270	550 814	567 252	200 233
Normatív állami hozzájárulás	1 539 887	1 794 909	2 743 044	2 673 627	2 414 166
SZJA és normatíva összesen	3 595 208	3 095 179	3 293 858	3 240 879	2 614 399
Bevételek összesen	5 265 261	4 544 313	4 992 058	4 697 624	3 814 399

A bevételekkel párhuzamosan a működési kiadások tendenciáját is célszerű megvizsgálni. Tekintettel, hogy önkormányzati forrásokra koncentrálunk, értelemszerűen az adatok nem tartalmazzák az OEP által finanszírozott Szent Lázár Megyei Kórház költségvetési tételeit.

E Ft.					
Megnevezés	2006 év tény	2007 év tény	2008 év tény	2009 év tény	2010 év terv
Önkormányzat működési kiadásai (OEP finanszírozású intézmény nélkül)	6 888 196	6 770 762	6 963 032	7 131 814	7 719 182

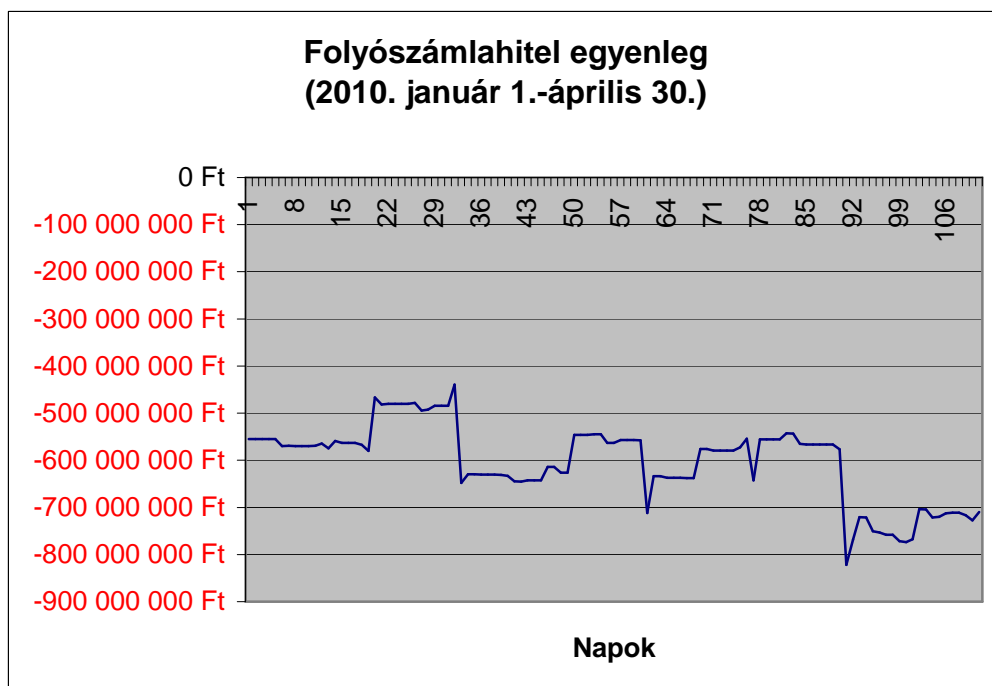

A táblázatokból és a grafikonokból szemléletesen kitűnik, hogy az önkormányzat működési kiadásai az adott időszakban jelentősen emelkedtek (2010/2006 év adata alapján 12%-kal), ugyanakkor az önkormányzat központi költségvetésből származó forrásai 27%-kal csökkentek. Bár az évek során számos költségcsökkentő intézkedésekre sor került, az ilyen arányú bevétel elvonást azok sem tudták kompenzálni. Továbbá jelentősen sújtotta/sújtja költségvetésünket a különféle adóterhek (ÁFA, rehabilitációs járulék) növelése is. Ez a folyamat vezetett oda, hogy a 2010. éves költségvetés 1,4 milliárd Ft hiánnyal került elfogadásra.

2009. december 31-én fennálló folyószámlahitelünk 555 millió Ft volt. Ezt követően is folyamatos volt a hitel igénybevétel, sajnos egy napon sem volt pozitív a számlaegyenlegünk. Az adatok feldolgozása azt mutatja, hogy a napi átlagos állomány 600 millió Ft körül alakult, a legkisebb hitel 440 millió Ft volt, ugyanakkor a legnagyobb összeg április 1-én meghaladta a 822 millió Ft-ot. Itt jelzem, hogy a közgyűlés döntése alapján 2010. március 31-vel megtörtént a folyószámlahitel-keret 800 millió Ft-ról 1.500 millió Ft-ra történő megemelése. Mivel a jelenlegi banki konstrukciók alapján a folyószámlahitel és a munkabérhitel kamatának mértéke azonos, így a közelmúltban és várhatóan még az elkövetkező hónapokban sem élünk a munkabérhitel felvételének lehetőségével.

Ami egyértelműen érzékelhető, hogy a minimális működési feltételek zavartalan biztosítása csak a folyószámlahitel folyamatos és egyre növekvő mértékű igénybevételével biztosított, aminek mértéke azonban bizonyos szint után kezelhetetlenné válhat.

A folyószámlahitel napi alakulását mutatja be a következő diagramm.

A folyószámlahitel növekedésnek egyik oka az illetékbevétel időarányos szinttől való elmaradása. Évek óta gondot okoz e forrás tervezés szintjén történő, minél realisabb mértékű meghatározása. 2007. év óta – amikor is az Illetékhatóságok szervezetileg az Adó és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatalba integrálódtak – csökkent a „rálátásunk” a bevételek alakulására, megszűnt a hatékonyabb behajtásra történő közvetlen ráhatásunk. Az illetékbevétel alakulását az alábbi táblázatban foglaltuk össze:

Hónap	2007	2008	2009	2010
Előirányzat	1 450 000	1 550 000	1 300 000	1 200 000
1.	62 298	170 747	126 782	113 753
2.	81 984	115 145	115 855	80 376
3.	81 385	100 626	119 332	89 934
I. név	225 667	386 518	361 969	284 063
4.	104 185	118 949	132 292	62 155
5.	102 260	134 223	116 937	
6.	125 494	139 194	103 485	
II. név	557 606	778 884	714 683	
7.	144 511	166 471	117 476	
8.	125 620	171 304	107 014	
9.	122 326	139 578	85 979	
III. név	950 063	1 256 237	1 025 152	
10.	131 572	144 963	119 764	
11.	197 023	167 138	165 851	
12.	172 476	129 863	145 358	
Éves összesen	1 451 134	1 698 201	1 456 125	

Az I-IV. havi időarányos, 33,33 %-os részarányával szemben 28,85 % a tényleges bevételi teljesítés, összességében ez közel 55 M Ft-os kiesés. Amennyiben az elkövetkező hónapokban ez a negatív tendencia folytatódik, úgy az a hiányunk további növelését fogja eredményezni, továbbá a kiszámíthatatlan mértéke rendkívül kedvezőtlen likviditási helyzetet okoz.

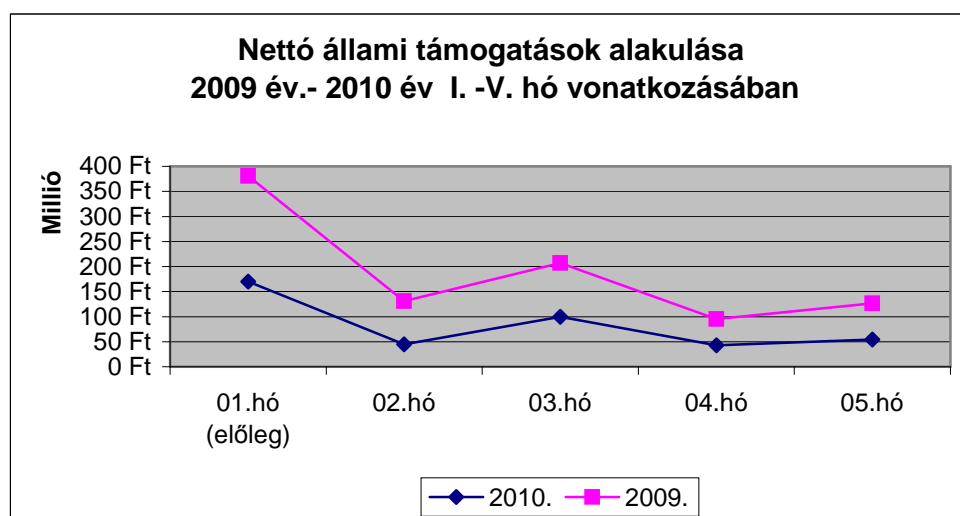
A folyószámla hitelre ható következő tényező az állami támogatások alakulása, folyósításának időpontja. A személyi jövedelemadó és a normatív állami hozzájárulás összegének alakulása a bevezető részben már részletezésre került. Már több alkalommal is jeleztük, hogy az államháztartás működési rendjéről szóló 292/2009. (XII.19.) Korm. rendelet (továbbiakban: rendelet) alapján megváltozott a nettó finanszírozás ütemezése. A tényleges, az önkormányzat bankszámlájára történő jóváírás összegét és időpontját az alábbi táblázatban foglaltam össze:

Állami támogatás számlára érkezésének időpontja	Összege Ft
2009.12.23 (2010.évi előleg)	170 189 781 Ft
2010.02.01	44 579 764 Ft
2010.03.01	99 465 910 Ft
2010.04.01	42 942 596 Ft
ÖSSZESEN:	357 178 051 Ft

A rendelet szabályozza az utalandó összeg megoszlását a tárgyévi előirányzat %-ában. Sajnos a már előzőekben jelzett időarányos, 33,33 %-kal szemben a jogszabály szerint 30,5 %-os szintet realizáltunk. A nyári hónapokban ez a központi „elmaradás” kompenzálásra kerül.

A nettó módon megillető támogatás egy számított összeg, a személyi jövedelemadóból és a normatív állami hozzájárulásból levonásra kerül a „munkabérek” nettó összege, valamint az adófizetési kötelezettség (SZJA, társadalombiztosítási, nyugdíjbiztosítási járulékok). Ez az összeg áll rendelkezésünkre a különféle egyéb költségvetési tételek, jellemzően dologi kiadások finanszírozására.

Összehasonlításként az alábbi diagram szemlélteti a nettó állami támogatás volumenének alakulását az előző év hasonló időszakához viszonyítva (a tendencia vizsgálata érdekében az V. havi adatokkal is kiegészítésre került a diagramm):

Az önkormányzat finanszírozási gyakorlatában értelemszerűen első helyen szerepel az intézmények működési költségeire történő megfelelő fedezet biztosítása. Ennek okán szükséges kitérni az intézményi finanszírozás alakulására is. Évek óta jellemző tendencia,

hogy az év első négy-öt hónapjában a közüzemi költségek rendkívül magas összege a dologi kiadások finanszírozásában aránytalanságot okoz. Az időarányost meghaladó teljesülést a nyári hónapokban általában „ledolgozzák” az intézmények. Ugyanakkor tényként jelentkezik, hogy az I-IV. havi időszakban finanszírozni kell ezeket a tételeket. Alapvetően erre az okra vezethető vissza, hogy összintézményi szinten a 33,33 %-os finanszírozási mértékkel szemben 35,14 %-os a támogatás felhasználás. Jelenleg az intézmények közel negyedrésznél viszonylag magas a túlf finanszírozás, ezeknél azonban jelentkezik pl. a létszámcsökkentés, feladatváltozás vagy a bevételek ciklikus alakulásának hatása is. A költségvetés módosítás gyakorlata alapján várhatóan az I. félévi tényadatok ismeretében javaslatot teszek az előirányzatok szükséges módosítására.

A bevételek oldalán keletkezett rendkívül kiszolgáltatott pozíció miatt csak a kiadások mérséklésére ható intézkedésekkel, mint hiánycsökkentő eszközökkel befolyásolhatjuk a költségvetési helyzetünket. Ennek egyik formája – ami jelenleg nem jár újabb és jelentősebb létszámcsökkentéssel – az intézményeknél megüresedő álláshelyek betöltésének szigorítása, korlátozása. A szakmai feladatok ellátásához nélkülözhetetlen, a minimális működtetéshez szükséges létszámok pótlására csak külön engedély alapján, kivételes esetekben, a határozati javaslatban megfogalmazottak szerint kerülhet sor.

Az eredeti költségvetés előterjesztésekor is kiemelt szempontként kezeltem a létszámcsökkentés kérdéskörét. Az önkormányzat nagyarányú hiánya mellett javaslataim beterjesztése során figyelembe vettem az olyan makroszintű szempontokat is, mint a térségünkben kialakult hátrányos foglalkoztatási helyzet. Azon esetekben tartottam – és a továbbiakban is tartom – indokoltnak a létszámcsökkentés realizálását, ahol egyértelműen feladatcsökkentés jelentkezik, illetve ésszerűbb, racionálisabb feladatellátásra nyílik lehetőség. Az év során az intézményeknél folyamatos az ilyen jellegű területek monitorozása. A közgyűlés áprilisi ülésén több területet érintően is született ezirányú döntés, várhatóan a költségvetés soron következő módosítása alkalmával is indítványozok további létszám csökkentést, álláshely megszüntetést.

Összefoglalásként hangsúlyozni szükséges a következőket: az év eltelt időszakában tapasztalt pénzügyi folyamatok az év elején prognosztizálnál még kedvezőtlenebb likviditási helyzetet eredményeztek. Ennek legjellemzőbb tényezői: az illetékbevételek elmaradása, a részletezett okok miatt az intézmények túlf finanszírozása. Az eddigi szigorú finanszírozási gyakorlat enyhítésére nem látok lehetőséget.

Kérem a beszámoló megtárgyalását és a határozati javaslat támogatását.

HATÁROZATI JAVASLAT

Nógrád Megye Önkormányzata likviditási helyzetéről (I-IV. hó) szóló beszámoló kapcsán végrehajtandó intézkedésekről

A Nógrád Megyei Önkormányzat Közgyűlése az I-IV. havi likviditási helyzetről szóló beszámolót megtárgyalta, a folyamatos gazdálkodás biztosítása érdekében az alábbiakról dönt:

1. A közgyűlés – a Szent Lázár Megyei Kórház kivételével – utasítja az intézmények vezetőit, hogy az évközben az intézménynél átmenetileg (30 napon túl), vagy

véglegesen megüresedő álláshelyekről a munkakör megjelölésével a főjegyzőt írásban haladéktalanul tájékoztassák. A testület utasítja a megyei főjegyzőt, hogy a jelzések alapján – lehetőség szerint 5 munkanapon belül – vizsgálja felül az álláshely betöltésének szükségszerűségét, erről értesítse az érintett intézmény vezetőjét.

Határidő: értelemszerűen

Felelős: az érintett intézmények vezetői

dr. Barta László, megyei főjegyző

2. A közgyűlés utasítja a megyei főjegyzőt, hogy az 1. pont szerinti tájékoztatások alapján tegyen javaslatot álláshelyek átmeneti, vagy végleges megszüntetésére.

Határidő: értelemszerűen

Felelős: dr. Barta László, megyei főjegyző

3. A közgyűlés utasítja elnökét és a megyei főjegyzőt, hogy az intézmények finanszírozásánál, valamint a nem kötelező jellegű feladatoknál lehetőség szerint törekedjen az időarányos szinten történő teljesülés biztosítására. Eltérő mértékű támogatás a közüzemi jellegű dologi kiadások fedezetére biztosítható. A testület felhívja az intézmények vezetőinek figyelmét, hogy a kötelezettségvállalások alkalmával a finanszírozás időarányosságának betartását kiemelt szempontként kezeljék.

Határidő: értelemszerűen

Felelős: Becsó Zsolt, a közgyűlés elnöke

dr. Barta László, megyei főjegyző

az érintett intézmények vezetői

Salgótarján, 2010. május 12.

Becsó Zsolt